

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 3 Brijnet

Fylke: Hordaland

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Tvedestrand

Emne:

Bygdelag: Tvedestrand-kyrkja

Oppskr. av: Hans Chr. Ekeberg

Gard: Fagerheim

(adresse): Tvedestrand

G.nr. 31 Br.nr. 4

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *og*

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Ole A. Gjerdavik, 71 år, Gjerdavik, Tvedestrand, Kvernmann

SVAR

1. Her i bygda og heradet sees sjette ein brijnet. "Stein" det den berre berukt for eit eige slag brijnet. Det er brijnet som er svart finte og har ein fiolett farge. Dei sees berre berre berre for å krossen finare bitjaru, som fine krossen, krossenform og krossenform.
2. "Steinstein" det no mekje berukt, men berukt av naturstein er mekje stiv. Her i bygda sees heradet, finest ikkje brijnestein. Eg kan heller ikkje sjå berre berre berre. Medan eg var seinar geit fekk ein brijnet ein svart brijnet som sei gamle kalla "Svartbrijnet". Dei var mekje grove (og berre mekje). Det gode brijnet til gjæ og grovare bitjaru.
3. Savitt eg (me) kjenner dei sees reid-skaper fyrst slipp på slepestein og sidan krossen med brijnet.
4. Ole A. Gjerdavik minnst godt at ein ikkje slipp gjæ, men at den sees fyrst ut med hamar. Den sees berre berre berre med sigden berre berre minnst, men berre berre berre berre med sigden. Skikken med å slepe gjæ var alment

den i leggdan (beeredet) for omkring 60-65 år
 sidan. Skilnaden mellem fjinstelji
 og slipelji var den, at fyrsteneinde var
 massivare (tykkere) og også med flere
 dars. Fjortens fjerning, var udført
 han var med visse stik sig, og heller
 ikke med de, havde det en bold. Fjorten
 fjerning var udført av puden i leggdan.

(I den tid, for påbegyndelse af sidan, var den
 en smule så i sig i den leggdan. Den
 kunde godeligt også være gædteruka affald)

Fjerning var udført i en Samt helst,
 men oftest på fredagene. Det kunde
 gå sig til for vikot mellem den fjerning

5. Til disse spørgsmålene er i sig, at
 Ole af Gyrdavik havde lejet antole
 en slik stein, men det er længe sidan
 den har været brukt her i leggdan.

"Den" kalder man det her i leggdan,
 "et lidt heller stikk fjerning, av sam
 slags stein som slipestein, som er brin
 kar i kværn fjerning med når den er
 vorten nøgler ubest eller stein hogn.

Stein fjerning og fjerning, findes med i
 for med sig mest mindre slipesteinar
 i et på slottet fjerning, mest på slike
 steder der er en lidt udført. Slike
 slipesteinar kunde i så fæl ved i et
 fjerning. For gammel denne stikken er, det
 fjerning ikke nok, og stikken går lidt
 eller kom av brukt.

6. No fjerning er ofte i slipen fjerning
 fjerning for dagen, ja kauski oftere, h. d. er
 en er henn til midt. Men slottet

fock var mykje feliukar á þeirra
godt "ann sei er me. Ole et. Gjedevik
fortal, at þar hefur þrúkk Gjæni
5-6 vikur millum þessum gang þann
slippt, - det var godt godt!

7. Lettur at det þann þeirra Gjæni,
þrúkkar eður þokk þess; þessu á
stikka Gjæni, det vel segja, det þess
"laugs eggja" þá Gjæni ein nokkur
gungur með ein þess þess det þess
þar þess þess. Det er laga þess
þann av ásk eður ein þess ein
þess þess þess. Þess þess þess
þess þess: þess þess ein 18-20 ein
þess. Þess þess þess ein þess
þann av eður av. Det vel eður þess
þess þess, þá ein eður ein þess
av þess þess þess.

8. Det er skuldum me, at ein þess Gjæni
av orvet me ein slippt, - þann þess
ein og eður eður þess det. Þessum
þess þess Gjæni av orvet þess det þess
þess þess me ein slippt. Þessum
þess þess þess me ein þess þess
þess eður þess þess av þess þess þess
á þess Gjæni þess orvet, - þess er þess
þess me det þess þess þess

9. Þann þess þess me ein þess
þess þess orvet me þess þess
þess þess þess Gjæni me þess
þess og þess me þess þess
þess þess þess me ein þess
þess orvet me þess þess

ovanfot nemnt men stand böjgd
over gjæn og terjue. Dette gjed
bæd for stættorv og langorv. Når
ein krükar "gjastekki", står ein
opprett, set ovvet millum beinum, støt-
ter gjæn med vinstri hænda og
stikkar med högre.

10. Kløppen krjuset vert burt i heit.
fer hev i bygda (ja heit beradet)
for "kvætedock". Men ices er
"kvætedock" jete krükt hev og ber
je riv ein kynn på skepslaatt
og firslett. Talles hev ein heest
fleine terjue og seuda" opp i eit
mindre kjerad" som ein kalle
for "kvætbötti" og tek med seg
på "slakkeleigin". - "Kvætedock"
vert laga bæd av blekk og tre og
föt i tida var dei måla med
namm eller förebokstavum til
den sam sküde ha eller ber
doken".

11. Eg hev ekkji högt av, at dei
hav burt terjue i rökse eller
kühonn hev i bygda.

12. Det er heest ferre eller foek
som krükar "kvætedock" og dei
festar doken" med ein liten
krok "til livjordi" (beete der
slirekriom" hang i) tak på.

13. Ein fuktar bæd terjue og
natürstein; men eg hev aldri
högt eller set, at dei krükar
ogv, sand eller gjörn. "Gjastekki"

sputtar dei stæddan på for dei
beitarum á ljáen.

14. Sag kan ikki tvinga á ha
liógt joko um det, um at
már kváta" (brýnesvota) sjúv
godt på vinstre hœnda, (det vert
ei sortez på peikefinger) seggt
gamle fœlk, at det vert fœnt
ver, eiser at "goveret vil hœnda
sig rædi."

15, 16, 17, 18, 19 og 20. Sag kan ikki
munnst á ha liógt joko um
detle.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

BYGDØY

314